

Genesis 41,41–57

Farao mu (Josefovi) dále řekl: "Hleď, ustanovuji tě správcem celé egyptské země." A farao sňal z ruky svůj prsten, dal jej na ruku Josefovu, oblékl ho do šatů z jemné látky a na šiji mu zavěsil zlatý řetěz. Dal ho vozit ve voze pro svého zástupce a volat před ním: "Na kolena!" Tak ho učinil správcem celé egyptské země.

Farao Josefovi ještě řekl: "Já jsem farao. Bez tebe nikdo nehne rukou ani nohou v celé egyptské zemi." A farao Josefa pojmenoval Safenat Paneach (to je po egyptsku Zachránce světa) a dal mu za manželku Asenatu, dceru Potífery, kněze z Ónu. Tak vzešel Josef nad egyptskou zemí jako slunce. Josefovi bylo třicet let, když stanul před faraónem, králem egyptským. Josef pak vyšel od faraóna a procházel celou egyptskou zemí.

Země vydávala po sedm let přebohatou hojnost. Shromáždřoval tedy všechnu potravu po sedm let hojnosti, která v egyptské zemi nastala, a zásoby ukládal ve městech; v každém městě uložil potravu z okolních polí. Nashromáždřil takové množství obilí, jako je písku v moři, takže přestali počítat, neboť se už počítat nedalo.

Ještě než přišel rok hladu, narodili se Josefovi dva synové, které mu porodila Asenat, dcera Potífery, kněze z Ónu. Prvorozenému dal Josef jméno Manases (to je Bůh dal zapomenutí), neboť řekl: "Bůh mi dal zapomenout na všechno mé trápení a na celý dům mého otce." Druhému dal jméno Efrajim (to je Bůh dal plodnost), neboť řekl: "Bůh mě učinil plodným v zemi mého utrpení."

Sedm let hojnosti v egyptské zemi skončilo a nastalo sedm let hladu, jak řekl Josef. Ve všech zemích byl hlad, ale v celé egyptské zemi měli chléb. Když všichni lidé egyptské země začal hladovět a křičel k faraónovi o chléb, pravil farao celému Egyptu: "Jděte k Josefovi a učiňte, cokoli vám řekne." Hlad byl po celé zemi. Tu Josef otevřel všechny sklady a prodával Egyptu obilí, neboť hlad tvrdě doléhal na egyptskou zemi. A všechny země přicházely do Egypta, aby nakupovaly u Josefa obilí, protože hlad tvrdě dolehl na celý svět.

Safenat Paneach, mocný Egyptan, se nese na nosítkách, aby dohlédl na to, zda lidé poslušně odvádí daně do potravinové banky, kterou dal zřídit uprostřed každého města. Safenat Paneach, mocný Egyptan, má na ruce pečetní prsten samotného faraona a na krku zlatý řetěz. Safenat Paneach, mocný Egyptan, je oblečen v bílé roucho z vybraného lnu. Okolo nosítek lidé padají na kolena, aby vzdávali úctu svému místovládci, který vzešel na Egyptem jako slunce jasné a jemuž se klaní všichni kromě faraona. Safenat Paneach je miláček bohů, sňatkem se stal synem kněze z Ónu, ale je i nad kněze, vždyť o něm sám farao řekl, že má ducha Božího v sobě. To je ten, který nás zachrání před nebezpečím, to je ten, jemuž jsou zjevena tajemství, to je on, Safenat Paneach, *(jak překládá Jeroným) Salvator mundi*, Spasitel světa.

Safenat Paneach sedí na nosítkách a v žáru dne afrického slunce vidí, jak se na každém kroku otroků, kteří ho nosí, klaní zástupy. Je to miláček lidu. Od té doby, co ho farao ustanovil nad Horním i Dolním Egyptem, přišla na zemi

hojnost. Nil pravidelně přináší své záplavy a obilí je jako písku na břehu moře. Dříve by lidé takové daně neunesli, ale s ním, se spasitelem, přišlo požehnání -- a tak nyní s radostí odevzdávají své nekonečné přebytky do sýpek a ty praskají ve švech. Díky spasiteli máme co jíst a jídla neubývá.

Safenat Paneach sedí na nosítkách v žáru těžkého afrického slunce, vidí, jak se před ním zástupy klanějí. Je to nádherný mladý muž v nejlepších letech, otec dvou synů. V žáru přimhouří oči a klanějící zástupy jako by se podobaly snopům. Podívá se na své bílé šaty a najednou jako by mu opět bylo 15 let. Občas se mu to stává. Vzpomínky tak silné, že přebijí realitu toho, co se mu odehrává před očima. Ano, má všechno, na co si vzpomene. Je bohatý, země je bohatá a vydává přebohatou úrodu, má ženu a děti, má všechno, je to přece Safenat Paneach, kdo je víc? Jen farao. Tak proč se mu neustále vtírají ty staré obrazy? Klanící se snopy, to nejkrásnější barevné roucho, jaké kdy viděl, karavana obchodníků do Egypta, několik let ve vězení kvůli justičnímu omylu. Dívá se na klanící se lidi a vidí svůj sen o snopech, lidé se mu klaní, ale jeho rodina to není. Dívá se na své bílé roucho a vidí to barevné, které dostal od otce. Dívá se na lid a vidí obchodníky, kteří ho spoutali a nahého odvedli sem, do Egypta. Vidí studnu a hned vidí tu prokletou prázdnou studnu v Dótanu, do níž ho hodili jeho bratři nahého. Kolikrát nakonec skončil nahý ve tmě... Ano, lid ho zná jako mocného velmože. Ale on sám ví, kým je doopravdy. Haha, egyptský spasitel světa – a přitom je to ten malý hebrejský kluk, na němž není nic honosného. Josef, Josef je tam někde schovaný, v tom velmoži sedícím na nosítkách, a ví, že musí mlčet. Ví, že není čas na vyprávění starých traumat, ale občas si nemůže pomoci a některé obrazy jakoby mu připomněli kým pod tou obrvoskou rolí spasitele skutečně je.

Josef ví, že sláva není navždy, že dříve než se člověk naděje, přichází pád. Ví, že tato sláva je dobou shromáždování, než přijdou roky hladu. Musí svoji autoritu Safenat-Paneacha využít k tomu, aby zachránil co nejvíc lidí, aby nashromáždil co nejvíc jídla. Už jen kvůli svým synům.

A ano, jeho synové. První byl Manasses, což v překladu znamená *"Dal mi zapomenout"*. Na co asi tak slavný Safenat Paneach, bohem políbený miláček lidu, může chtít zapomenout, vždyť má všechno. Na co si může stěžovat, ať si užívá tu hojnost co má a nevrací se pořád k melancholickým vzpomínkám, které už stejně nikdo nevrátí. To už je přece dávno, tak co si stěžuje... Jenže Josef svého syna pojmenoval s tím, že by chtěl zapomenout na všechno to trápení, které zažil v domě svého otce, zapomenout na ta traumata z dětství. Ale chce opravdu zapomenout? Pokaždé, když teď bude mluvit se svým synem a o svém synu, přece bude mít toto trápení díky jeho jménu neustále na očích. Když vám řeknu: Myslete na cokoli, jen ne na barevné roucho...všichni začnete myslet na barevné roucho, i když třeba ani nevíte jak takové roucho vypadá. A pojmenovat syna *"Dal mi zapomenout"* má stejný efekt. Dokáže vůbec zapomenout? Chce vůbec zapomenout? Může zapomenout?

Druhého syna nazval Josef Efrajim - tedy "Rozplodil". Bůh Josefa rozplodil tak jako tu Egyptskou zemi, tu zemi hojnosti... – jenže, když má Josef pojmenovat zemi Egyptskou, tak o ní říká, že je to země jeho trápení. Jako by mu nebylo nic dobré, napřed láska otcova a vysoké postavení mezi bratry v dětství a potom bohatá úroda a jeho sláva, jeho postavení v zemi Egyptské. Ne, on si pořád musí stěžovat na to své trápení.

Jenže...on si jaksi nemůže pomoci. Člověk, který prošel mnoha utrpeními, o nich prostě nedokáže přestat mluvit, nedokáže na ně přestat myslet i kdyby si na tisíckrát přál zapomenout. V roli Safenat-Paneacha si Josef nemůže dovolit projevit slabost, ale jako Josef má uvnitř mnoho otevřených ran, na něž by toužil zapomenout, jenže ony se mu svojí palčivou bolestí neustále připomínají. Josef ví, že bohatství a sláva lidí i země není navždy a že je sice nyní všeho dost, jenže přichází zima, přicházejí hubená léta hladu. Všim, co vytrpěl se připravuje na to, aby zde byl pro ostatní, až budou mít hlad.

Josef trpí hladu jako první z Egyptanů. Navzdory zjevné hojnosti, žije v zemi trápení, protože jeho hlad není hladem po chlebu, ale po potěšení duše, po nasycení vnitřního člověka, po smíření, po uzdravení. Ačkoli se nachází v zemi hojnosti, přesto je ta země pro něj zemí trápení. Ale díky požehnání, které Josefa obklopuje, se Egypt paradoxně stává zemí chleba - hebrejsky *bet lechem* - Betlémem, do něhož budou přicházet lidé z celého světa, aby se nasýtli. Požehnání, které je na Josefovi, je požehnáním pro celé jeho okolí tam, kam ho Bůh zasadil.

Všimněte si Božího jednání s Josefem. Bohu nevádí, jak je Josef rozlámaný na duši. Bůh Josefa miluje dříve, než si Josef jeho přízeň mohl zasloužit. Bůh nepotřebuje, aby Josef složil zkoušky z dokonalosti, než mu svěří svého Ducha. Nikoli. Bůh je s Josefem a činí z něho zachránce světa prostě proto, že se rozhodl usídlit v Josefově srdci. A ačkoli i faraon vidí, že v Josefovi je duch Boží, přesto může Josef zakoušet vnitřní bolest. Navzdory všem pádům a své osobní historii je Josef pro Boha dost dobrý, aby si ho použil k záchraně mnoha lidí. Zároveň navzdory tomu, že si Bůh Josefa používá k naplnění svých plánů záchrany, nezbavuje ho jeho vnitřních bolestí. Alespoň tedy prozatím. Musí napřed naplnit hlad celou zemi, aby přišlo spasení i k Josefovi.

Josef je předobrazem Ježíše. Safenat Paneach je předobrazem Krista. Utrpení se nevyhnulo ani jednomu, ani druhému – a přesto je nediskvalifikovalo. Na druhou stranu ten titul ani jednoho ani druhého neochránil před ponížením. Oba přišli, aby rozdali lidem pokrm. Josef nasýtil lid z Boží milosti skrze léta bohaté úrody. Ježíš, tedy Kristus, také nasýtil mnoho lidí chlebem z milosti Boží, jak dnes zaznělo v prvním čtení. Jenže oproti Josefovi Ježíš dává chléb života těm, kdo hladovějí uvnitř svých duší. Až přijdou léta hubená a chudá, jděte za spasitelem. Protože kdo prosí dostává a kdo tluče, tomu bude otevřeno.

Církevní Otec Ambrož z Milána ve čtvrtém století připomíná, že když na svět přichází hlad, Ježíš otevírá své přebohaté sýpky a dává chléb, po němž nebude nikdo hladovět. Kristus otevírá své sýpky a nežádá si peněz, nýbrž

víru a lásku. A tak "Vzhůru, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz bez placení. Iz 55,1" Amen.

Pořad bohoslužeb

Píseň 251,1

Introit: Žalm 27, 1-4

Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo, protivníci, moji nepřátelé, sami klopýtli a padli. O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu, abych patřil na Hospodinovu vládnost a zpytoval jeho vůli v chrámu.

Píseň 103,1-3

Modlitba Požehnaný jsi Hospodine, Bože náš, vládce vesmíru, stvořiteli světa. Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, že nám dáváš své dary. Ty sis nás zavolal a oddělil pro sebe, abychom byli tví. Chválíme Tě, že sis nás zamiloval a posvěcuješ nás svojí láskou a přítomností. Dnes se radujeme, že jsi nás shromáždil ve Jménu tvého Syna, abychom si připomenuli, že v něm nás vyvádíš každý den z domu otroctví. Radujeme se z toho, že Tvá přítomnost v Duchu Svatém nás provází na každém kroku, že nikdy nejdeme sami. Děkujeme Ti, že máme, co jíst, že z tvé ruky smíme přijímat každý den pokrm, děkujeme ti, že s Tebou nehladoví ani naše duše. Sestup i nám svojí přítomností Ducha svatého a otevři naše srdce. Požehnaný jsi, Bože, navěky. Amen

1. čtení Jan 6, 27 - 35

Píseň 618 Modré nebe, slunce zář

Kázání

Píseň 258 Můj Ježíš mé jest žití

Přímluvy + Otčenáš

V důvěře, že nás Bůh nejen slyší, ale má o nás i péči a zajímáme ho můžeme se nyní společně přimlouvat. Každou prosbu zakončíme společným: *Pane, smiluj se*

Dobrý Bože, prosíme tě za ty, kdo trpí hladu, kdo nemají dostatek peněz na to, aby se nasýtli. Za lidi bez domova, lidi postižené suchem, přírodními katastrofami a válkou. Prosíme tě, posílej jim takové lidi, jako byl Josef, aby se o ně v době utrpení postarali a chceš-li použij si k tomu i nás. *Pane, smiluj se*

Prosíme tě za ty kdo trpí hladovou duší, hladovým duchem, kdo se trápí a strádají, protože jim nastala léta hubená. Prosíme tě za lidi, kteří navzdory zjevnému bohatství uvnitř trpí bídou. Prosíme tě, kež najdou své útočiště ve tvé milosrdné a láskyplné náruči. Posílej jim do cesty lidi, jako byl Josef, kteří by jim dokázali vyložit sny, kteří by se o ně postarali a vyslechli je a chceš-li, použij si k tomu i nás. *Pane, smiluj se*

Hospodine, Tobě není skryto jak dlouho nosíme v srdci každou utrpenou křivdu, ačkoli ty jsi všechny naše viny jednou provždy v Kristu vymazal. Prosíme tě uzdravuj naše traumata, dej nám uzdravit se z toho, co se nám stalo zlého a je-li to tvá vůle, veď nás, ať se nebojíme učinit ke smíření první krok. *Pane, smiluj se*

Společně můžeme nyní v tichosti přednést každý sám za sebe své osobní prosby Bohu... *Pane, smiluj se*

Poslání 1 Pt 5, 5 - 7

Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť 'Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost'. Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas. Všechnu 'svou starost vložte na něj', neboť mu na vás záleží.

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. AMEN

Píseň 648 Kristus je má síla